

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIGA TEXNOLOGIYA FANINI ZAMONAVIY METODLAR ASOSIDA O'RGATISH

Axmedova Mashxura Mirzabek qizi

Toshkent shahridagi Kimyo Xalqaro universiteti

"Boshlang'ich ta'lim metodikasi va nazariyasi " mutaxassisligi

1-kurs magistratura talabasi

Annotatsiya: Bugungi raqamli asrda texnologiya kundalik hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Hatto yosh talabalar ham texnologik qurilmalar va onlayn platformalar bilan to'ldirilgan dunyoga sho'ng'ib ulg'ayishmoqda. Binobarin, boshlang'ich sinf o'quvchilarining rivojlanish darajasiga mos zamonaviy o'qitish usullaridan foydalangan holda texnologiya ta'limini puxta o'ylangan holda joriy etish zarurati paydo bo'ldi. Ushbu maqolada pedagogikaning zamonaviy ilg'or tajribalari asosida boshlang'ich maktabda yosh o'quvchilarga texnologiyani qanday o'rgatish mumkinligi o'rganiladi.

Kalit so'zlar: interfaol doska, innovatsiya, ta'lim, metod, kompetentsiya, zamonaviy, pedagogik texnologiyalar

Kirish: 21-asrda texnologiya hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Aloqa va o'yin-kulgidan ta'lim va sog'liqni saqlashga qadar texnologiya atrofimizdagi dunyo bilan o'zaro munosabatimizni o'zgartirdi. Natijada, farzandlarimizni texnologiyaga asoslangan dunyoda gullab-yashnashi uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlar bilan jihozlash har qachongidan ham muhimroqdir.

Zamonaviy texnologiyalarga tobora ko'proq tayanib, o'rganish usullari doimiy ravishda takomillashib bormoqda. Ushbu rivojlangan aloqa, ma'lumot olishni osonlashtiradi va mavzuni tushuntirishni osonlashtiradi. 21-asrning ta'lim usullari tufayli o'qituvchilarga bilim berish, shuningdek, o'z o'quvchilarining salohiyatini tan olish osonroq. Boshqa tomondan, audio-vizual va interaktiv dasturiy ta'minot va gadjetlardan foydalanish orqali

talabalarining bilim olishi juda osonlashadi. Texnologiya va o'qitishning ushbu strategik sinergiyasi ta'limda yangi imkoniyatlarni ochib beradi va ba'zi usullar ayniqsa diqqatga sazovordir.

Masofaviy ta'lim: Masofaviy ta'lim ta'lim shakli sifatida o'nlab yillar davomida qo'llanilgan, ammo aloqa vositalarining jadal rivojlanishi bilan u muhim ahamiyat kasb etdi. Endi sayyoramizning boshqa chekkasidan real vaqt rejimida darsga qatnashish va hatto faol ishtirok etish mumkin. Onlayn ta'lim uchun zarur shartlar internetga ulanish va kompyuter yoki boshqa aqlli qurilma va yetarli aloqa dasturidir.

Ta'lim texnologiyasi virtual davomatni, jonli suhbatni, shuningdek o'qituvchilar va talabalar bilan real vaqtda yuzma-yuz muloqotni ta'minlaydi. Bundan tashqari, ilgari yozib olingan darslarga, shuningdek o'qish uchun zarur bo'lgan boshqa ko'plab materiallarga kirish mumkin.

Ushbu o'quv usuli ko'plab Amerika maktablarida, ba'zan qo'shimcha o'qitish usuli sifatida, ba'zan esa o'z-o'zidan, kunduzgi onlayn ta'lim sifatida qo'llaniladi. Imkoniyatlar shu qadar kengaydiki, endi hatto maktabning darsdan tashqari mashg'ulotlarida ham shu tarzda qatnashish mumkin. Va oxir-oqibat, AQSh bo'ylab ko'plab maktablarda hatto shu tarzda bitirishi mumkin.

Sinflardagi kompyuterlar va planshetlar:

Kitobsiz ta'lim qanday ko'rinishga ega bo'lar edi? Bu savolga javob berish oson-barcha ma'lumotlar planshetga (yoki kompyuterga) joylashtiriladi. Ta'lim mazmunini raqamlashtirish ma'lumotlarga kirishni osonlashtiradi, nusxa ko'chirish darsliklari esa endi ahamiyatli bo'lmaydi.

Bundan tashqari, kompyuterlar va planshetlar quyidagi yo'llar bilan yordam beradi:

ular ta'limni tom ma'noda yengilroq qilishadi (og'ir sumkalar yo'q)

istalgan vaqtda, istalgan joydan kirish qulayligi:

ular kompyuter savodxonligining yuqori darajasini ta'minlaydi:

ular bolalarga multimedia materiallaridan foydalanishga ruxsat berish orqali o'qishni osonlashtiradi:

erta yoshdan boshlab yangi texnologiyalar bilan tanishish keyingi ta'lim uchun ajoyib tayyorgarlik bo'lib xizmat qiladi:

kompyuterga asoslangan test o'qituvchilar uchun bilimlarni baholashni osonlashtiradi:

Albatta, bularning barchasi mumkin bo'lishi uchun talabalar va o'qituvchilar zamonaviy ta'lim usullari hamma uchun birdek mavjud bo'lishi uchun planshetlar yoki kompyuterlardan foydalanishlari kerak.

Bulutli texnologiya:

Ta'lim texnologiyasining foydaliligining eng yaxshi namunalaridan biri bu bulutli texnologiyalarni amalga oshirishdir. Ilgari ta'limda kompyuterlardan foydalanish cheklangan edi, chunki ma'lumot almashish nisbatan murakkab edi. Hozirgi kunda maktab qurilmalari ma'lumotlarni bulutda saqlaydigan onlayn dastur yordamida o'zaro bog'langan. Bu shuni anglatadiki, serverda mavjud bo'lgan barcha ma'lumotlar barcha talabalar uchun ochiqdir.

VR texnologiyasi:

Virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) - bu sinfga yangi o'lchov olib keladigan texnologiyaning nisbatan yangi yutuqlari. VR bosh kiyimidan foydalanib, talabalar chekka hududlarga tashrif buyurishlari va qadimiy tsivilizatsiyalar yoki dinozavrlarga duch kelishlari mumkin. Bu o'quv jarayonida ajoyib qo'shimcha bo'lib, u yerda haqiqatda mumkin bo'lmagan yaqin tajribalarni to'plash mumkin (toqqa chiqish, kosmosga chiqish).

Boshqa tomondan, kengaytirilgan haqiqat haqiqatni "takomillashtirish" ga olib keladi, bu yerda raqamli elementlar haqiqiy elementlar bilan aralashtiriladi, bu esa talabalarning faolligiga ijobiy ta'sir qiladi. Ushbu texnologiya o'yinlardan tashqari boshqa

sohalarda ham foydalidir va shubhasiz, ushbu kuchli vosita olib keladigan imkoniyatlar ta'lim kelajagining bir qismidir.

Robototexnika

Yangi texnologiyalar o'quv jarayonini osonlashtirishdan tashqari, talabalarga muammolarni hal qilish orqali zamonaviy ish dunyosi bilan tanishishga yordam beradi. Maktab ilmiy loyihalari robototexnika, dasturlash va 3D bosib chiqarishni joriy etish orqali qayta tasavvur qilinadi. Bu mehnat bozorida allaqachon mashhur bo'lgan, kelajakda o'sish va kengayish uchun katta imkoniyatlarga ega bo'lgan ko'plab kasblarning asoslari.

Robototexnika talabalarga STEM tizimining barcha sohalari (fan, texnologiya, muhandislik va matematika) bilan tanishishga yordam beradi, bu esa kelajakdagi kasbiy yutuqlarga eshik ochadi. Robotni yaratish nafaqat uni loyihalash va uning qismlarini 3D bosib chiqarish orqali yasashni, balki uning xatti-harakatlarini dasturlashni ham anglatadi. Bu murakkab tuyulishi mumkin, ammo ko'plab maktablarda hatto yosh o'quvchilar ham robototexnika asoslari va boshqa texnologik yutuqlar bilan tanishadilar (yosh va intellektual rivojlanish bo'yicha).

Texnologiya zamonaviy ta'limning ajralmas qismidir.

Ta'lim texnologiyasi talabalarning zamonaviy rivojlanishi va rivojlanishining asosini tashkil etadi. Erta yoshda gadjetlar, dasturlash va zamonaviy aloqa vositalariga duch kelish keyinchalik yangi standartlar va ish usullarini qabul qilishni ancha osonlashtiradi. Shuning uchun 21-asr ta'lim usullarini kuzatib borish uchun tobora ko'proq maktablar modernizatsiya qilinmoqda. Bu bolalarni kelajakda kutayotgan qiyinchiliklarga tayyorlashning ajoyib usuli.

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga texnologiyani o'rgatish nafaqat ularni kompyuter va internet bilan tanishtirishdan iborat. Bu ularga texnologiyaning ishonchli va mas'uliyatli foydalanuvchilari bo'lishlari uchun zarur bo'lgan poydevor bilan ta'minlash haqida. Texnologiyani o'quv dasturiga kiritish orqali biz talabalarga tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va ijodkorlikni rivojlantirishga yordam bera olamiz. Shuningdek, biz ularga samarali muloqot qilishni, boshqalar bilan hamkorlik qilishni, ma'lumotlarga kirish va baholashni o'rganishda yordam bera olamiz.

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga texnologiyani o'rgatish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan ko'plab zamonaviy usullar mavjud. Bu usullarga quyidagilar kiradi:

Loyihaga asoslangan ta'lim: bu usul o'quvchilarga real loyihalar ustida ishlash orqali texnologiya haqida ma'lumot olish imkonini beradi. Masalan, talabalar veb-sayt yaratishi, video o'yinni loyihalashi yoki robot yaratishi mumkin.

So'rovga asoslangan ta'lim: bu usul o'quvchilarni savollar berishga, muammolarni o'rganishga va yechim topishga undaydi. Masalan, talabalar mavzuni o'rganish, tajriba o'tkazish yoki jumboqni yechish uchun texnologiyadan foydalanishlari mumkin.

O'yinga asoslangan ta'lim: bu usul o'quvchilarga texnologiya haqida ma'lumot berish uchun o'yinlardan foydalanadi. Masalan, talabalar kodlashni o'rgatadigan o'yinni yoki kompyuterning turli qismlari haqida o'rgatadigan o'yinni o'ynashlari mumkin.

Aralash ta'lim: bu usul onlayn ta'limni yuzma-yuz o'qitish bilan birlashtiradi. Masalan, talabalar uyda video tomosha qilishlari yoki onlayn mashg'ulotlarni yakunlashlari, so'ngra o'rganganlarini muhokama qilish va sinfdoshlari bilan loyihalar ustida ishlash uchun darsga kelishlari mumkin.

Bu boshlang'ich sinf o'quvchilariga texnologiyani o'rgatish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan ko'plab zamonaviy usullarning bir nechtasi. Ushbu usullardan foydalangan holda biz talabalarga 21-asrda muvaffaqiyat qozonish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlarni rivojlantirishga yordam bera olamiz.

Zamonaviy usullardan foydalanish bilan bir qatorda talabalar uchun ijobiy o'quv muhitini yaratish ham muhimdir. Bu talabalarga texnologiyadan foydalanish imkoniyatini berish, ularni o'rganayotganda qo'llab-quvvatlash va tavakkal qilishga undash demakdir. Bu, shuningdek, talabalar yangi g'oyalar bilan chiqishga va yangi narsalarni sinab ko'rishga da'vat etiladigan innovatsiya madaniyatini yaratishni anglatadi.

Ijobiy o'quv muhitini yaratish va zamonaviy usullardan foydalanish orqali biz boshlang'ich o'quvchilarga texnologiyaga asoslangan dunyoda rivojlanish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlarni rivojlantirishga yordam bera olamiz. Shuningdek, biz ularga

kelajak muammolarini hal qilishga tayyor bo'lgan ishonchli va mas'uliyatli texnologiya foydalanuvchilari bo'lishga yordam bera olamiz.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qitish texnologiyasi ularni kelajakka tayyorlash uchun juda muhimdir. Texnologiyani o'quv dasturiga kiritish va zamonaviy usullardan foydalanish orqali biz talabalarga 21-asrda muvaffaqiyat qozonish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va bilimlarni rivojlantirishga yordam bera olamiz. Shuningdek, biz ularga kelajak muammolarini hal qilishga tayyor bo'lgan ishonchli va mas'uliyatli texnologiya foydalanuvchilari bo'lishga yordam bera olamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ahmedova, M. M., & Saburyazov, I. K. (2019). *Yurist faoliyatida zamonaviy adabiyotning roli (zaxar Prilepinning "Karlson" qissasi misolida). Fan va ta'lim byulleteni, (24-2 (78)).*
2. Xatamova, D., & Mohigul, A. (2021). *Til va suzning farq. Jamiyat va innovatsiyalar, 2 (5/S), 246-249.*
3. M. M. A. Yuldashev hikoyalarining zamonaviy O'zbek adabiyotida o'ziga xosligi // *Sbornik O'zMU. 2021. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/the-originality-of-a-yuldashev-s-stories-in-modern-uzbek-literature>.*
4. Kamilova S. E. R. *Sanchinning "hozirgi" hikoyasida kichkina odam obrazini yaratish usuli // O'zMU to'plami. 2021. No. 1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sposob-sozdaniya-obraza-malenkogo-cheloveka-v-rasskaze-r-senchina-persen>.*
5. Ahmedova, M. M., & Saburyazov, I. K. (2019). *Yurist faoliyatida zamonaviy adabiyotning roli (zaxar Prilepinning "Karlson" qissasi misolida). Fan va ta'lim byulleteni, (24-2 (78)).*